

اگر حیات را قدسی بدانیم، همه مشکلات ما حل می‌شود

محقق داماد، رئیس انجمن بین‌المللی اخلاق زیستی اسلام در نشست «نقش ادیان در تبیین ارزش‌های اخلاقی» گفت: برای مسئله اخلاق زیستی، راهی جز پناه بردن به ادیان نداریم.

محقق داماد، رئیس انجمن بین‌المللی اخلاق زیستی اسلام در نشست «نقش ادیان در تبیین ارزش‌های اخلاقی» گفت: برای مسئله اخلاق زیستی، راهی جز پناه بردن به ادیان نداریم.

به گزارش خبرنگار مهر، نشست تخصصی «نقش ادیان در تبیین ارزش‌های اخلاقی» صبح امروز در سالن همایش‌های کتابخانه ملی برگزار شد.

آیت‌الله سیدمصطفی محقق داماد، رئیس این نشست و رئیس انجمن بین‌المللی اخلاق زیستی اسلام در سخنرانی خود گفت: فکر می‌کنم از متفکران اولیه‌ای که در تعریف علم کلام سخن گفته، غزالی است. او کلام او را علمی می‌داند که از اثبات و صفات صانع و لزوم نبوت، نشانه‌های نبی و علم معاد سخن می‌گوید و الحق که تعریف کامل و جامعی است. فرق علم کلام با فلسفه هم در همین است که فیلسوف می‌گوید من در راه خودم جلو می‌روم؛ یا به خدا می‌روم؛ رسم یا نمی‌روم. اما در علم کلام، از اول اصل وجود خدا مسلم است و متکلم از آن دفاع می‌کند.

وی افزود: در علم کلام صفات خدا دو بخش است؛ ذاتی و فعلی. اولین صفت ذاتی خدا هم حیات است. فرد دیندار معتقد است که این جهان به حیات خدا زنده است و دنیا تجلی حیات الهی است، ولی فرد بی‌دین این‌گونه فکر نمی‌کند. اشعریون در گفته‌های خود معتقدند که خدا دارای حیات است ولی معتزله می‌گویند خدا خود حیات است. فلاسفه اسلامی نظیر ابن‌سینا که هر کدام سرمایه ادبیات اسلامی هستند هم می‌گویند صفات خدا عین ذات خدا است؛ یعنی خدا، قدرت، حیات و رحمت، هر کدام از این فلاسفه مثل ابن‌سینا، خواجه نصیرالدین طوسی و ملاصدرا نبودند، الان ما هم مثل داعش شده بودیم. داعش اگر نظریات این بزرگان را خوانده بود، این‌طور نمی‌شد.

محقق داماد ادامه داد: بر اساس گفته‌های این فیلسوفان، بین خدا و جهان اتصال وجود دارد و ما اگر آن را نفهمیم، نمی‌توانیم جهان را بشناسیم. بر اساس این دیدگاه، حیات، جان و جهان مقدس می‌شود و ما به اندازه‌ای ارزش داریم که معرفت و علم الهی بر ما تجلی پیدا کرده است. اگر حیات، علم، معرفت و رحمت حق بر ما بتابد، ما مهربان می‌شویم و هر چقدر مهربان‌تر باشیم، همان‌قدر خدا بر ما تابیده است. اگر نامهربان و خشن هستید، بدانید که شیطان است که درون شما تابیده شده است.

رئیس انجمن بین‌المللی اخلاق زیستی اسلام تصریح کرد: بر این اساس اگر جهان حیاتش مقدس است، ما چگونه می‌توانیم آن را به فساد بکشانیم، کسی را بکشیم و یا درختی را سر ببریم؟ اگر حیات را قدسی بدانیم، همه مشکلات ما حل می‌شود. بنده در کتابی که با عنوان «الهیات محیط زیست» نگاشته‌ام، مطرح کردم که برای مسئله اخلاق زیستی، راهی جز پناه بردن به ادیان نداریم، باید به خدا قائل باشیم و به مقدس بودن حیات پی ببریم، آنگاه اخلاق زیستی پیدا می‌کنیم. مشکل اصلی محیط زیست امروز ما با تأسیس انجمن، NGO و امثال اینها درست نمی‌شود؛ اگرچه هر کدام در نوع خود تأثیرگذارند ولی پیش آنها لازم است که ما نگاهمان را عوض کنیم. اگر جهان را تجلی خدا بدانیم، آنگاه دیگر به راحتی درخت را نمی‌بریم و به محیط زیست آسیب نمی‌زنیم.